

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Međuzupanijski stručni skup pripravnika stručnih
suradnika psihologa dječjih vrtića i mentora pripravnika
Zagreb, 21. veljače 2014. g.

*Stručno-metodička priprema za poslove stručnog
suradnika psihologa u dječjem vrtiću i
polaganje stručnog ispita*

Teodora Dubrović, prof.
Viša savjetnica za stručne suradnike i nastavnike psihologije

Zakonska regulativa

- Pravilnik o načinu i uvjetima polaganja stručnog ispita odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću (NN 133/97)
- Program polaganja stručnog ispita za pripravnike u predškolskom odgoju
- Poslovnik o radu povjerenstva za polaganje stručnog ispita odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću (Poslovni vjesnik br.2 /2000.)

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Stažiranje pripravnika, uloga mentora i zahtjevi stručnog ispita

- Osposobljavanje za stručno i samostalno obavljanje zadaća (čl. 2. Pravilnika)

KVALITETA UVOĐENJA U RAD / STAŽIRANJA

- Polazište – kompetencije stečene tijekom studija psihologije putem obveznih i izbornih predmeta
- Očekivane kompetencije tijekom stažiranja

Pripravnik stručni suradnik psiholog će moći:

- planirati aktivnosti u područjima rada prema potrebama korisnika
- prepoznati pojave i probleme u odgoju i obrazovanju
- utvrditi stanje na razini pojedinca i skupine
- odabrati aktivnosti/mjere/intervencije sukladno potrebama
- postaviti i riješiti problem

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

OČEKIVANE KOMPETENCIJE STRUČNOG SURADNIKA PSIHOLOGA U DJEČJEM VRTIĆU PO ZAVRŠETKU STAŽIRANJA

Pripravnik stručni suradnik psiholog će moći :

- prikazati stručnu temu u obliku eseja
- osmisliti i provesti istraživanje na temelju različitih metoda prikupljanja podataka
- pismeno i usmeno izvještavati o istraživanju uz teorijsku, praktičnu i metodološku utemeljenost, ograničenja i etička pitanja
- oblikovati ishode učenja za radionicu
- izabrati aktivnosti koje vode ishodom učenja
- pokazati metodička znanja i vještine
- pokazati komunikacijske vještine
- pokazati vještinu refleksije planiranih ishoda učenja i aktivnosti
- primjena teorijskih spoznaja u područjima rada psihologa u dječjem vrtiću
- poznavanje zakonskih sastavnica djelatnosti predškolskog odgoja i naobrazbe

Tijek uvođenja / stažiranja u dječjem vrtiću

- Tko provodi?

Povjerenstvo za stažiranje

- ravnatelj- predsjednik
  - stručni suradnik
  - mentor
-
- Program stažiranja – opći i stručno-metodički dio

STAŽIRANJE – obveze pripravnika stručnog suradnika psihologa u dječjem vrtiću i članova povjerenstva za stažiranje

a/ Pripravnici surađuju s mentorom na poslovima iz mentorova djelokruga rada - najmanje 30 sati (volonteri 60 sati)

Važno! Nakon 6 mj. napisati nacrt praktičnog rada i poslati Ispitnom povjerenstvu koje odobrava nacrt

b/

- **nazočnost stručnog suradnika – najmanje 2 puta**
- **nazočnost povjerenstva za stažiranje najmanje 2 puta - uz pisani osvrt povjerenstva što se dostavlja uz tiskanicu PO-3**
- **svaki član povjerenstva vodi evidenciju o ostvarivanju programa pripravničkog staža i na kraju sastavljaju izvješće povjerenstva o rezultatima stažiranja (PO-2)**

c/ preporuka – vođenje evidencije tijekom realizacije pripravničkog staža kao prilog izvješću (PO-2) : rad s mentorom, ostalim članovima povjerenstva te osvrt na dva dolaska povjerenstva (dnevnik rada)

Primjeri

- Operativni program stažiranja
- Operativni plan i program rada stručnog suradnika psihologa
- Priprema za radionicu
- Evidencije ostvarivanja programa stažiranja

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Program pripravničkog staža

- I. dio - Opći podaci o pripravniku, članovima povjerenstva stažiranja s vremenskim trajanjem
- II. Dio – Struktura programa stažiranja / preporuka na opći i stručni dio / Programski sadržaji, nositelj, vrijeme realizacije

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Primjer

POSLOVI I ZADACI PSIHOLOGA TIJEKOM PRIPRAVNIČKOG STAŽA	Nositelj: Pripravnik /mentor	Vrijeme/ sati/ indikatori praćenja
<p>4. RAD S RODITELJIMA</p> <p>4.1. Utvrđivanje stanja učenika provođenjem anamnestičkog intervjua</p> <p>4.2. Individualni i / ili grupni rad savjetodavni rad sa svrhom pomoći roditelju u razumijevanju razvojnih potreba</p> <p>4.3. Intervencija odnosno rad s roditeljima na promjenama u području prepoznatih teškoća</p> <p>4.4. Obrazovanje roditelja o vještinama roditeljstva i tehnikama discipliniranja; strategijama suočavanja s rizičnim ponašanjima</p>		

Rad mentora i pripravnika

1. DIJETE :

prijem djece,
praćenje razvoja djece
neposredni rad s djecom

2. RODITELJI

3. ODGOJITELJI

4. RAZVOJNA DJELATNOST

5. DRUŠTVO

6. RAVNATELJ

7. OSTALI DJELATNICI U DV

8. PROFESIONALNI RAZVOJ (PSU)

Rad s djecom, odgojiteljima i roditeljima

- planiranje/programiranje/organizacija
- utvrđivanje psihofizičkog stanja djece te razvojnih potreba
- savjetodavni rad
- intervencijski rad
- analiza rada predškolskog odgoja i naobrazbe
- preventivni programi
- obrazovanje
- istraživanje i razvojni programi
- osobno stručno usavršavanje
- zastupanje prava
- vođenje dokumentacije

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Priprema za radionicu za odgajatelje

SADRŽAJ

1. Uvod dio

1.1. Svrha izbora teme radionice

1.2. Teoretski dio / teoretske postavke/

2. Opći podaci o radionici

Ciljna skupina:

Pedagoška godina:

Datum:

Mjesto održavanja:

Vrijeme trajanja:

Naziv radionice:

3. Metodički dio

3.1. Cilj radionice prikazan ishodima učenja

3.2. Oblici rada

3.3. Metode rada

3.4. Sredstva i pomagala

3.5. Tijek radionice

3.5.1. Struktura radionice

3.5.2. Opis aktivnosti

3.6. Mogućnosti buduće razrade teme

3.7. Literatura

3.8. Prilozi

3.9. Evaluacija sudionika

str.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Preporuka: vođenje evidencije programa stažiranja

Opći podaci

Program pripravničkog staža

Realizacija programa (datum, sadržaj, sati)

- realizacija programa u suradnji s ravnateljem / tajnikom
- realizacija programa u suradnji sa str.sur. pedagogom
- realizacija programa s mentorom (30 sati) : datum, sadržaj i zapažanja, nositelj, sati
- prisustvovanje povjerenstva za stažiranje neposrednom radu pripravnika 2 puta :
  - datum, tema neposrednog rada (preporuka: radionice / interaktivno predavanja s odgojiteljima, roditeljima), zapažanja povjerenstva

U prilogu: pripreme s osvrtom povjerenstva na neposredni rad
Stručno usavršavanje – individualno, organizirano

Kompetencije edukacijskog psihologa

Generičke/prenosive kompetencije

(empirijski utvrđene na 3 skupine ispitanika) Tuning brochure 2007.g.

- **Instrumentalne kompetencije:**
kognitivne sposobnosti, metodološke sposobnosti, tehničke sposobnosti i lingvističke sposobnosti
- **Interpersonalne kompetencije:**
individualne sposobnosti poput socijalnih vještina (socijalna interakcija i suradnja)
- **Sistemske kompetencije:**
sposobnosti i vještine važne za sistemski pristup (kombinacija razumijevanja, senzibilnosti i znanja; upotreba ovih kompetencija podrazumijeva prethodno stjecanje instrumentalnih i interpersonalnih kompetencija)

Izvor: dr.sc. Vlasta Vizek Vidović

Generičke kompetencije

Podjednako se razvijene tijekom i nakon studija

Sposobnost djelovanja u skladu etičkim postavkama
Sposobnost učenja i ostajanja u tijeku s novim spoznajama
Sposobnost traženja, obrađivanja i analize informacija iz raznih izvora
Sposobnost istraživanja na odgovarajućoj razini

Razvijaju se više nakon studija

1. Sposobnost primjene znanja u praktičnim situacijama
2. Interpersonalne i interakcijske vještine
3. Sposobnost samostalnog rada
4. Sposobnost prepoznavanja, postavljanja i rješavanje problema
- 5.5 Sposobnost prilagodbe i djelovanja u novim situacijama
- 5.5 Sposobnost rada u timu

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Mentoriranje:

Odnos u kojem mentor, obično iskusnija osoba blisko radi s osobom koju mentorira da bi ju poučio, podržao ili potaknuo njezin profesionalni razvoj. (Taylor, 1992)

Mentor:

Iskusan i uspješan stručnjak koji svojevoljno preuzima odgovornost za podršku i poticanje profesionalnog rasta i razvoja neiskusnijeg kolege, gradeći odnos uzajamne dobrobiti. (Sinclair, 2003)

Izvor: dr.sc. Vlasta Vizek Vidović

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Ishodi mentoriranja

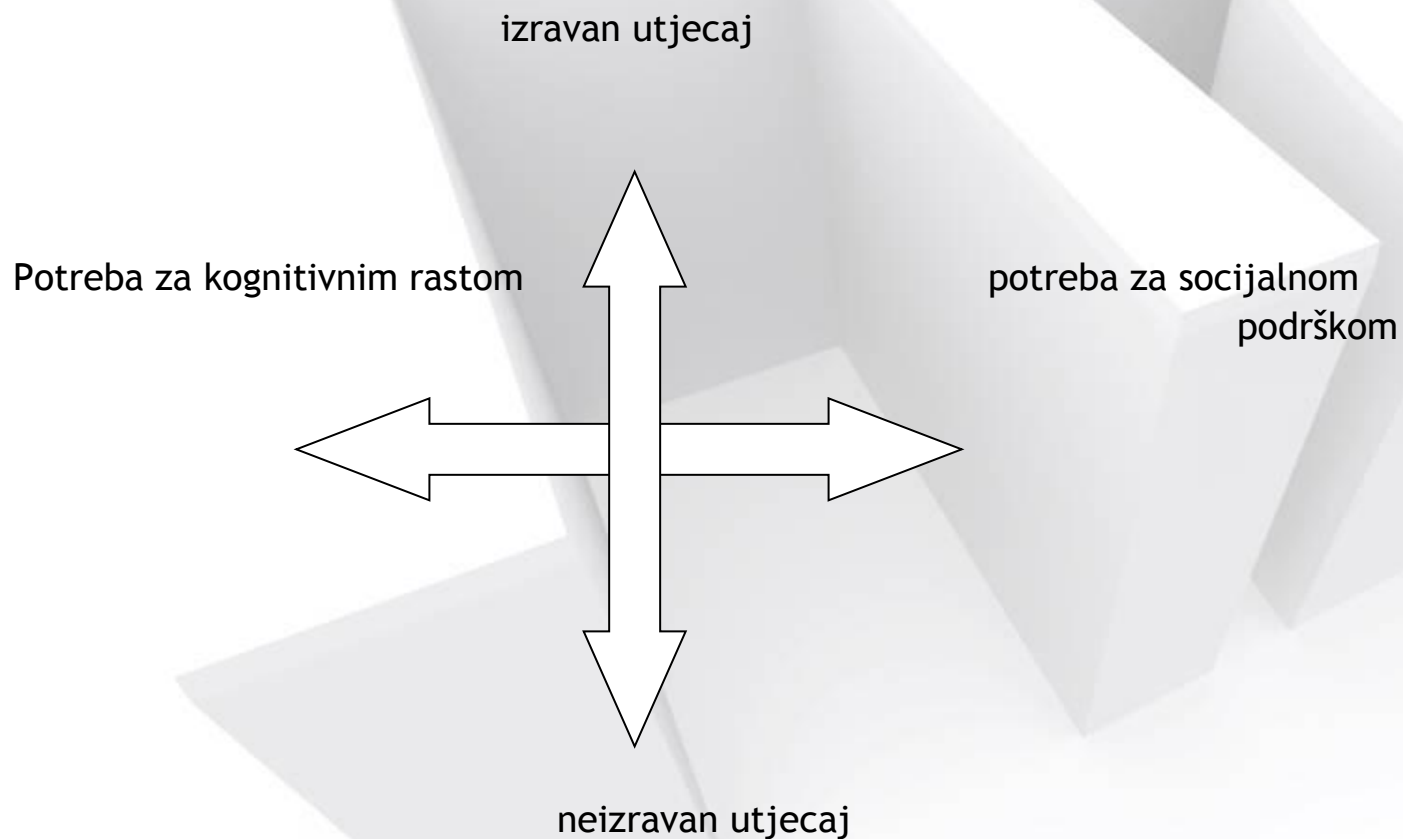
KOMPETENCIJSKI	Unapređenje općih profesionalnih vještina Stjecanje znanja Unapređenje praktičnih profesionalnih vještina Stjecanje novih stavova i uvjerenja o profesiji Razumijevanje organizacijske kulture
MOTIVACIJSKI	Jasnije samopoimanje Osjećaj samoeфикаsnosti Jasnoća profesionalnih ciljeva i vrijednosti Intrinzična motivacija za rad Prihvatanje novih izazova Preuzimanje odgovornosti i inicijative
EMOCIONALNI	Prihvatanje novih izazova Povećano samopoštovanje Zadovoljstvo poslom Osjećaj veće autonomije u radu Osjećaj pripadnosti Smanjeni rizik od stresa i sagorijevanja
RAZVOJ KARIJERE	Ostvarenje karijernih ciljeva Osjećaj bolje kontrole nad karijerom Sigurnost u mogućnost postizanja karijernih ciljeva Povećana vidljivost u okolini

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Dimenzije mentorskih uloga (**Clutterback, 2004**)

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Četiri uloge mentora

TRENER (kritički prijatelj, tutor)

Glavna zadaća: smanjivanje početnikove ovisnosti i postupno povećavanje odgovornosti i refleksivnosti

Demonstrira, daje povratnu informaciju, modelira, usmjerava

POVEZIVAČ (facilitator, umrežitelj)

Glavna zadaća: pomoć početniku u građenju kolegijalne mreže podrške

Daje informacije, potiče, promatra

ZAŠTITNIK (vodič)

Glavna zadaća: poticanje na definiranje ciljeva, prepoznavanje rizika, upoznavanje pravila, normi i standarda

Potiče, definira pravila u odnosima, pomaže, brine o odnosu

SAVJETOVATELJ (davatelj podrške)

Glavna zadaća: razumijevanje potreba početnika, građenje samopouzdanja

Empatizira, sluša, prihvaća, uspostavlja povjerenje

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Važne kompetencije

Prepoznavanje

- pojava
- problema

Utvrđivanje stanja

- individua
- skupina
- sustav

Procjena mjera/aktivnosti provedba, analiza/evaluacija

- savjetodavni rad
- intervencija
- prevencija
- obrazovanje

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

STRUČNI ISPIT

(PRIJAVA, SADRŽAJ)

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

STRUČNI ISPIT – prijava

- nakon završetka pripravničkog staža (godina dana)
- rok prijave: najkasnije **30 dana prije početka ispitnog roka**
- **Ispitni rokovi:**
rujan, studeni, siječanj, ožujak, svibanj

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

STRUČNI ISPIT – 1. prijava

PRIJAVNICA (PO-3) za polaganje stručnog ispita stručnog suradnika psihologa – navesti naslov praktičnog rada – radionice ili stručnog rada
IZVJEŠĆE povjerenstva o rezultatima stažiranja (**PO-2**)
preslika **DI PLOME** (**ovjerena** kod javnog bilježnika ili rješenja o priznavanju strane diplome)
PRAKTIČNI RAD (priprema za radionicu ili stručni rad)
Preporuka: vođenje evidencije realizacije programa stažiranje

Dječji vrtić šalje dokumentaciju poštom na adresu:
Agencija za odgoj i obrazovanje, Donje Svetice 38, 10000 Zagreb

Dokumentaciju zaprima i pregledava savjetnica za stažiranje i stručne ispite nakon čega prosljeđuje višoj savjetnici za nastavnike psihologije

Organizacioni tijek

Po primitku predmeta viša savjetnica za psihologe:

- raspoređuje predmete prema ispitnim povjerenstvima
- šalje e-mailom prvu obavijest s uputama;
sva komunikacija s članova ispitnog povjerenstva idu elektronskom poštom
- tablica s konačnim rasporedom stručnog ispita objavljuje se na web-u AZOO-a najkasnije 8 dana prije stručnog ispita i ujedno predstavlja službeni poziv
- Praktični rad:
  - stručni rad – metodičar struke
  - priprema radionice - mentor na stručnom ispitu
  - pregledava se uz jednu povratnu informaciju
  - konačna verzija praktičnog rada se šalje e-poštom i donosi u tiskanom obliku u 5 primjera na stručni ispit u pet primjera

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Ispitna povjerenstva

- Rijeka / za obalne županije /
DV Rijeka, CPO Potok (Lahorka Jurčić, prof.)
- Zagreb / za kontinentalne županije /
DV Trešnjavka, Zagreb (Kamea Jaman Čuveljak, prof.)

Tijek stručnog ispita

- Pisani rad
  - Pismenost
  - Poznavanje stručnih znanja i primjena na zadanu temu
- Praktični rad
  - Prezentacija ili neposredni rad uz stručni rad / pisanu pripremu
  - Komunikacijske vještine
- Usmeni dio
  - Stručna znanja i primjena
  - Refleksija neposrednog rada
  - Zakonska regulativa

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Moguće teme za pisani dio stručnog ispita DV

- Programske zadaće predškolskog psihologa
- Psihološko savjetovanje u dječjem vrtiću
- Zadaće, oblici i sadržaj rada psihologa pri prijelazu djeteta iz vrtića u školu
- Programske zadaće, oblici i sadržaji rada psihologa u interakciji s roditeljima
- Uloga psihologa u razvoju samopoštovanja i pozitivne slike o sebi u vrtiću
- Razvoj pozitivne slike o sebi i uloga psihologa
- Zadaće odgojno obrazovnog rada psihologa s djecom – poticanje razvoja darovitosti djece

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Moguće teme za usmeni dio stručnog ispita DV

- Identifikacija djece s posebnim potrebama
- Postupci rada s hiperaktivnom djecom
- Suvremene metode i tehnike psiholoških ispitivanja djece predškolske dobi
- Timski rad stručnih suradnika i psihologa u vrtiću
- Psiholog i prijem djece u vrtić – zadatke i sadržaji rada
- Psihološka krizna intervencija u dječjem vrtiću

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Popis literature

- Program polaganja stručnog ispita za pripravnike u predškolskom odgoju (Poslovni vjesnik br.2 /2000.)

Dodatno:

- Ljubetić, M., Mendeš, B. (ur.) (2012). Prema kulturi (samo)vrednovanja ustanove ranog i predškolskog odgoja - izazov za promjene. Split: Nomen Nostrum Mundić d.o.o.
- Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja u izdanju Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (srpanj 2012.)
- Slunjski, E. (2011). Kurikulum ranog odgoja: istraživanje i konstrukcija. Zagreb: Školska knjiga.
- Vujičić, L. (2011). Istraživanje kulture odgojno-obrazovne ustanove. Zagreb: Mali profesor. Rijeka: Sveučilište u Rijeci.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Poslovnik o radu povjerenstva za polaganje stručnog ispita
odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću
(Poslovni vjesnik br.2 /2000.)

- Regulirane uloge članova Ispitnog povjerenstva i tijekom pripreme te polaganja stručnog ispita

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Hvala na pozornosti!

**Puno uspjeha u radu psihologa
i stručnom ispitu**

**U ime članova ispitnog povjerenstva
Teodora Dubrović
teodora.dubrovic@azoo.hr**